

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **W.M.**

skazanego z art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt

w dniu 2 grudnia 2025 r.

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 28 maja 2025 r., sygn. akt IV Ka 341/25

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Kościanie

z dnia 18 grudnia 2024 r., sygn. akt II K 32/24

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[WB]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie o sygn. akt II K 32/24 oskarżony **W.M.** został uznany za winnego tego, że w okresie, dokładnej daty nie ustalono, lecz nie później niż do dnia 07 lipca 2023 r. w miejscowości C., woj. [...], prowadząc hodowlę psów o nazwie „N.”, zanęcał się nad psami rasy S. oraz psem rasy T. w ten sposób, że przetrzymywał zwierzęta w niewłaściwych warunkach bytowania, to znaczy w zbyt małych kojcach oraz przetrzymywał je w stanie rażącego zaniedbania i niechlujstwa w kojcach i poza

nimi, nie zapewniając zwierzętom dostępu do świeżej wody podczas upału i trzymając je na nieporządkowanym terenie, gdzie zalegał kał i odpady niebezpieczne w postaci zbitych szyb, licznych śmieci i eternitu, co uniemożliwiało psom swobodne poruszanie się zgodnie ze specyfikacją ich rasy oraz zwiększało ryzyko poranienia się przez zwierzęta, tj. o przestępstwo z art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt i za to wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddano oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt orzeczono przepadek zatrzymanych psów o imionach: M., N., A., T., T. i M., na podstawie art. 35 ust. 3a i ust. 4 pkt 2 wymienionej ustawy orzeczono wobec wymienionego środek karny w postaci zakazu posiadania wszelkich zwierząt oraz zakazu prowadzenia hodowli zwierząt na okres 4 lat. Na podstawie art. 35 ust. 5 cytowanej ustawy zasądzono od oskarżonego na rzecz Fundacji [...] w G. nawiązkę w kwocie 7.000 zł. oraz zasądzono koszty i opłatę sądową.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2025 r., sygn. akt. IV Ka 341/25, Sąd Okręgowy w Poznaniu, po rozpoznaniu apelacji obrońcy, nie uwzględnił środka odwoławczego i utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Kasację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła obrońca skazanego W.M. zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. poprzez brak ustanowienia obrony obligatoryjnej skazanemu w momencie, gdy Sąd I instancji miał podstawy do powzięcia uzasadnionej wątpliwości co do poczytalności oskarżonego podczas rozprawy głównej przeprowadzonej 13 marca, 17 kwietnia 2024 r. wobec zeznań świadków opisujących nietypowe zachowanie skazanego, posiadania informacji i dokumentacji o wieloletnim leczeniu psychiatrycznym, cierpieniu na wiele chorób i przebywaniu od wielu lat na rencie zdrowotnej, a w konsekwencji prowadzenie postępowania sądowego bez obowiązkowego udziału obrońcy oraz wbrew art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 9 § 1 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k., poprzez zaniechanie powołania co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów - celem ustalenia czy zachodzi uzasadniona wątpliwość, co do poczytalności oskarżonego w rozumieniu art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. oraz pod kątem stwierdzenia wystąpienia okoliczności, o

których mowa w art. 31 k.k. - po którego stwierdzeniu organ procesowy jest zobligowany do przeprowadzenia dowodu z opinii w trybie art. 202 i nast. k.p.k.; wyłącznie ocena biegłego psychiatry mającego wiadomości specjalne w tej dziedzinie wiedzy, pozwala organowi procesowemu ustalić, że zachodzi albo nie zachodzi wątpliwość, co do poczytalności, a więc poprzez zasięgnięcie opinii psychiatrycznej, tymczasem Sąd II instancji dokonał własnej oceny poczytalności *tempore criminis* zastępując biegłych czego dokonywać nie może, w sytuacji gdy zachowanie oskarżonego w dniu zabrania zwierząt oraz podczas procesu przed Sądem I instancji wykazywało odstępstwo od normy i wątpliwości co do stanu psychicznego, a co za tym idzie należało zasięgnąć opinii biegłych.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu oraz utrzymanego w nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Kościanie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnych odpowiedziach na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w Poznaniu oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym uzasadniającym jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron.

Odnosząc się do zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazać należy, że analiza akt postępowania karnego prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podnoszona przez obrońcę skazanego okoliczność pozbawienia W.M. prawa do obrony, która stanowiłaby bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Zarzut ten sprowadza się *de facto* do kwestionowania stanu zdrowia psychicznego skazanego, który zdaniem obrońcy powodował uzasadnione wątpliwości co do poczytalności w/w i jego zdolności do udziału w postępowaniu sądowym. Wbrew twierdzeniom obrońcy, Sąd Okręgowy w Poznaniu w oparciu o ten sam materiał dowodowy nie dopatrywał się bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Według tego Sądu zachowanie się W.M. bezpośrednio po interwencji służb, która doprowadziła do wszczęcia postępowania karnego, wskazywały na niepokój o konsekwencje, zdenerwowanie, a nawet pierwiastki hysterii, mieściło się w szerokiej przestrzeni normatywu reakcji ludzkich

na zagrożenie odpowiedzialnością karną i w żaden sposób nie wspiera dowolnej tezy, iż sprawca był w czasie inkryminowanym niepoczytalny. Na rozprawie w dniu 13.03.2024 r. oskarżony podał, iż dotknięty jest różnymi chorobami somatycznymi, co skutkowało zarządzeniem przerwy wypoczynkowej, wskazał również na leczenie psychiatryczne, a to z powodu, że *„siadły mu nerwy po tych chorobach”*. Te informacje nie wskazywały na wystąpienie kwalifikowanych przesłanek z art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. Nie można z nimi zrównywać potrzeby leczenia stanów nerwicowych. Również zaświadczenie lekarskie z dnia 03.04.2024 r. nie potwierdziło istnienia wątpliwości co do stanu zdrowia psychicznego, bowiem znajduje się w nim zapis lekarza psychiatry, że W.M. jest *„... pod opieką psychiatryczną w związku z zaburzeniami nastroju. Od kilku lat w ustabilizowanym stanie psychicznym, pobiera stałą dawkę leku przeciwdepresyjnego dla podtrzymania remisji...”*. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że organy wymiaru sprawiedliwości tym bardziej mogły miarodajnie przyjmować, iż oskarżony nie był i nie jest dotknięty chorobą psychiczną, upośledzeniem umysłowym lub innym zakłóceniem czynności psychicznych, a ustabilizowany od lat stan wcześniejszych zaburzeń nastrojowych pozwalał mu na pełny udział w postępowaniu karnym i prowadzenia rozsądnej obrony.

Na marginesie warto przypomnieć, że przepis art. 6 k.p.k. ogólnie gwarantuje oskarżonemu prawo do korzystania z pomocy obrońcy, lecz nie wprowadza zasady, iż na żądanie oskarżonego nie można przeprowadzać czynności procesowych bez udziału jego obrońcy. Przepisy Kodeksu postępowania karnego zapewniają realizację prawa do obrony w takim zakresie, w jakim ustawodawca uznał to za niezbędne. Celowi temu służą na przykład przepisy o obronie obowiązkowej (art. 79 i art. 80 k.p.k.), o wyznaczaniu obrońcy z urzędu (art. 78 i art. 81 k.p.k.), a także art. 353 k.p.k. gwarantujący oskarżonemu dysponowanie stosownym okresem do ustanowienia obrońcy przed pierwszą rozprawą, czy też art. 117 § 2 k.p.k. gwarantujący należyte zawiadamianie, między innymi obrońców o terminach czynności procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2006 r., IV KK 33/06, R-OSNKW 2006, poz. 844). Te warunki zostały w przedmiotowej sprawie zachowane, co czyni zarzuty kasacyjne niewątpliwie bezzasadnymi.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił kasację wniesioną na rzecz skazanego - w formule kwalifikowanej, w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k. i obciążył skazanego kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.

[WB}

[r.g.]